І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 94. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го ТРАВНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 20, 1965 No. 94. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 19-го травня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РЕКОМЕНДУЄ КОНҐРЕСОВІ СКАСУВАТИ ЗАКОН ПРО Т. ЗВ. „ПРАВО НА ПРАЦЮ". Джансон в своєму зверненні домагається: (1) Щоб стейти не мали права ухвалювати закони про право на працю, згідно з якими робітники не мусіли б належати до професійної організації, коли стають на працю. 19 стейтів мають закони, які забороняють примус в робітничих організаціях. (2) Президент рекомендує федеральну допомогу тим безробітним, які вже вичерпали стейтову допомогу. (3) Федеральний уряд має дати допомогу тим стейтам, де є більше число безробітних. (4) Поширюється закон про забезпечення на допомогу під час безробіття на 1.5 мільйона робітників. (5) Президент не пропонує збільшити мінімальну заробітну платню, яка тепер становить $1.25 за годину праці. Передбачають завзяту боротьбу в Конґресі за скасування закону про право на працю.

НЕ ВДАЛАСЯ СПРОБА ЗДА ПРИВЕСТИ ДО ПОРОЗУМІННЯ МІЖ ВОЮЮЧИМИ СТОРОНАМИ В ДОМІНІЦІ. Це американське посередництво відкинув голова теперішньої хунти генерал Антоніо Імберт Баррерас, який відкинув проєкт Червоного Хреста в справі нового 24-годинного перемир'я і веде боротьбу проти збройних сил в долішній частині міста, що їх очолює „президент" полковник Франціско Каманьо Деньо. Полковник Каманьо Деньо заявив, що американці „знов вейтаються до своїх трюків", бо хоч ніби і погодився Вашинґтон на те, щоб головою нового уряду був Антоніо Ґузман, прихильник Боша, то тепер американці диктують, хто має належати до нового уряду. Вашинґтон гадає, що до замирення в Доміниці треба б, щоб зрезиґнували і Деньо і Баррерас.

ЛЕТУНСТВО ВИПУСТИЛО 8 САТЕЛІТІВ ВІДРАЗУ ЗА ДОПОМОГОЮ ОДНІЄЇ РАКЕТИ. Це сталося ще 9-го березня, але вістку про це подали аж 18-го травня. Це є найбільший тягар, випущений в космос однією ракетою не тільки у ЗДА, але, здається, і в СССР. Ракетою був Титан-3С. Радарові апарати могли керувати всіма 8 сателітами, хоч вони окремо летіли в недалекій віддалі. Гадають, що ці сателіти були вміщені один за одним на початку ракети і за допомогою окремих приладів були викидані в повітря. Випущення відбулося на військовому летовищі Ванденберґа в Каліфорнії. Сателіти літають на висоті від 561 до 585-ох миль.

ЕДҐАР ГУВЕР СТВЕРДЖУЄ, ЩО СТУДЕНТСЬКИМИ ЗАВОРУШЕННЯМИ В КАЛІФОРНІЇ КЕРУВАЛИ КОМУНІСТИ. Директор Федерального Бюра Інвестиґацій, зізнаючи в Палатній Підкомісії Видатків, казав, що це комуністи керували студентами Каліфорнійського університету, які вимагали від університетської влади завеликих вольностей. Кілька комуністів, вдаючи великих демократів, потягнули за собою тисячі студентів, які не знали, що їх ведуть комуністи. І так Маріо Сейвіо домагався права на „вільні промови", і його підтримали студенти, не знаючи, що Сейвіо вже був арештований за демонстрації, і що він співпрацював із особами, які є членами Комуністичної партії.

КРАЙОВА ПРОДУКЦІЯ ЗБІЛЬШИЛАСЯ НА $14.2 БІЛЬЙОНА В ПЕРШІЙ ЧВЕРТІ ЦЬОГО РОКУ, як стверджує Департамент Торгівлі. Якщо в такому темпі розвиватиметься економіка країни цілий рік, то Крайова продукція в цьому році має винести $648.8 більйона. Крайова продукція, — це вартість випродукованих товарів та виконаної праці. На збільшення крайової продукції найбільше причинилося те, що збільшилося запотребування на товари тривкої вартости, головним чином на автомобілі. Зросли також інвестиції в нові підприємства. Все це свідчить про те, що економіка ЗДА продовжує збільшуватися і в цьому році, і що не заноситься на економічну знижку.

У СВІТІ

ПРОТИ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ ВІДНОВЛЕНО ЛЕТУНСЬКІ АТАКИ. Впродовж 6-ох днів таких атак не було. Деякі західні чинники сподівалися, що цей доказ примирливости ЗДА дасть поштовх комуністичному Північному В'єтнамові до злагіднення свого агресивного становища. Однак таке не сталося. У вівторок 30 літаків з літаконосця „Корал Сі" бомбардували склади газоліни у Фу Кві, за 125 миль на південь від північно-в'єтнамської столиці Ганою. Всі літаки вернулись.

СИН КОМУНО-ПОЛЬСЬКОГО ДИПЛОМАТА ВТІК НА ЗАХІД. 19-річний Марек Радомський, син радника економічних справ в польській амбасаді у Східньому Берліні, втік до Західнього Берліну ще 5 травня ц. р., покористувавшись дипломатичним пашпортом. Американці у Західньому Берліні вможливили польським комуністам бачити його, як також вони сполучили його телефонічно з його матір'ю Але він рішуче відмовився вертатись, заявивши, що „має досить нужденного життя під комуністами". Із Східнього Берліну втекли до Західнього два східньо-німецькі кордонні вояки в повному озброєнні.

У КАРПАТАХ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ, В БЛИЖЧЕ НЕНАЗВАНІЙ МІСЦЕВОСТІ, ВІДБУЛАСЬ КОНФЕРЕНЦІЯ військових міністрів та високих старшин держав так званого Варшавського пакту: СССР, Болгарії, Чехословаччини, Східньої Німеччини, Польщі, Румунії і Мадярщини. Ця конференція була сполучена з військовими маневрами в Карпатах та показом нових родів совєтської зброї. Повідомив про це коротко комунікат совєтської аґенції ТАСС.

ВІЛЬНО-КИТАЙСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ЗАГОНИ ВЕДУТЬ ПАРТИЗАНСЬКІ НАСКОКИ на південно-китайську провінцію Юннан. Ті військові частини китайських націоналістів знаходяться в густо залісених і важко доступних частинах північної Бірми, заселеної китайцями, здебільша втікачами з Китаю, коли там перемогли комуністи. Командантом тих протикомуністичних китайських частин є генерал Ма Чуанкуо, а головним командантом розвідчих, підпільних та партизанських операцій проти комуно-китайського суходолу є син Чіянґ Кай-шека, генерал Чіянґ Чінґ-куо, з осідком на Тайвані (Формозі).

В КОМІСІЇ РОЗЗБРОЄННЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ РЕЧНИК ЗДА ПЕРЕСТЕРІҐ всі держави, які мають амбіцію стати атомовими країнами й роблять натяки, що вони будуть старатися осягнути атомову зброю, — що вони діятимуть на власну погубу. Представник Америки у згаданій Комісії, Вільям С. Фостер, заперечив, наче б ЗДА були проти т. зв. відатомізованих (вільних від атомової зброї) зон: ЗДА хочуть, щоб такими зонами був цілий африканський континент, як теж латино-американський, але є проти творення відатомізованих смуг в Европі, бо це пересунуло б баланс збройних сил в користь Совєтського Союзу, який мав би далі скеровані на Европу свої ракети та загрожував Европі своїми великими наземними арміями.

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ УРОЧИСТОСТІ У ВАШИНҐТОНІ УЖЕ В ЦЮ СУБОТУ — 22 ТРАВНЯ

Ню Йорк. — Заповіджені на суботу 22 травня ц. р. у Вашинґтоні урочистості вмурування Пропам'ятної Грамоти й інших документів, як також землі з Шевченкової могили у постамент збудованого мин. року пам'ятника Т. Шевченкові, притягають увагу широких кіл української громади та американських чинників і преси. В бенкеті, що відбудеться з приводу цих урочистостей, візьмуть участь із промовами і привітами президент УНР в екзилі д-р Степан Витвицький, голова КПШ проф. Роман Смаль - Стоцький, скульптор Леонід Молодожанин, інж. Радослав Жук та ін. На самій урочистості вмурування грамоти і документів промовлятимуть проф. Ватсон Кірконел, президент Акадійського університету в Канаді, автор окремої поеми англійською мовою про Шевченка і його пам'ятник у Вашинґтоні, яка буде відчитана під час бенкету, проф. Лев Добрянський, президент УККА та проф. Р. Смаль - Стоцький, голова КПШ та ін. У зв'язку з цими урочистостями з комітету Пам'ятника Шевченкові подають ще такі інформації:

Пропам'ятна Книга вже доповнена списком осіб, що були пропущені у списку Ювілейного Почесного Комітету, а саме: членами УЦРади, Трудового Конґресу України, Українських Установчих Зборів, Сойму Карпатської України, представників Українських Збройних Сил.

До Почесної Делеґації, що братиме участь в урочистостях при вмуруванні землі з могили Т. Шевченка і документів в постамент пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні, запрошені громадяни, які привезли землю з могили Т. Шевченка в Каневі, представники: Об'єднання Українських Письменників „Слово", Об'єднання Українських Мистців в Америці, Українського Музичного Інституту, УНСоюзу, УРСоюзу, Провидіння та жертводавці з найбільшими датками: Василь Олійник і д-р Богдан Олесницький.

Всі, хто надіслав замовлення на Концерт і Бенкет і не одержав нумерованих квитків вступу, можуть ці квитки одержати в готелю „Мейфлавер" у Вашинґтоні при столі інформацій КПШ, в суботу 22 травня ц. р. по годині 6-ій вечора. Бажаючим зупинитися в готелю „Мейфлавер" пропонується замовлення на кімнати посилати безпосередньо до адміністрації готелю на адресу: Hotel "Mayflower" Corner of Connecticut Avenue and DeSales Street, Washington, D. C.

В Університеті Британської Колюмбії уведено українську мову

Ванкувер, Канада (М. Г.) — В п'ятницю 7 травня б. р. відповідні чинники вирішили остаточно ввести до славістичного відділу, згаданого університету у Ванкувері, українську мову з повним кредитом на четвертому році філософічного відділу (артс — початковий курс) а теж два курси (мова і література) для тих, що бажають осягнути науковий ступінь маґістра (постґрадуейт стадіс).

На це рішення університету не мав ніхто з українських кіл спеціяльного впливу, але посередній вплив мало двократне передання (на поважну суму) переважно наукових книжок з українознавства університетові, Комітетом Книжки та Відділом НТШ у Ванкувері. Під час останньої передачі книжок, за спонукою президента університету, голова славістичного департаменту д-р Собел заявив членам названих товариств, що університет введе, в певному часі, українську мову. Також ванкуверський Клюб Професіоналістів і Підприємців кілька літ тому дав університетові тисячу долярів на стипендію студентові, який писав маґістерську працю з української мови. Таку стипендію зобов'язався клюб давати щорічно.

Президент домагається, щоб Конґрес скасував закон про т. зв. „право на працю"

Вашинґтон. — 18го травня президент Джансон рекомендує Конґресові скасувати 14 (Б) частину робітничого закону Тефта - Гартлі, який дозволяє, щоб робітники не мусіли належати до робітничих спілок проти своєї волі. Досі такий закон обов'язує в 19-ох стейтах, і зорганізоване робітництво віддавна домагається, щоб цей закон скасувати, бо він підкопує робітничі організації. Президент Джансон під час виборчої кампанії минулого року обіцяв робітникам внести пропозицію до Конґресу в справі ліквідації цього закону і тепер здійснив цю обіцянку, маючи надію, що при великій більшості демократичних членів Конґресу вдасться скреслити з робітничого закону Тефта - Гартлі ненависну робітникам частину 14 (Б). Передбачають, що буде завзята боротьба в Конґресі в цій справі, бо не всі демократи є проти цього закону. Секретар праці Віллард Вірц вже в найближчий понеділок зізнаватиме в Палатній Підкомісії Праці й обоçронятиме пропозиції уряду. Президент в своєму зверненні до Конґресу рекомендує й інші пропозиції в справі поліпшення долі робітництва: 1) поширити робітничий закон в тому напрямку, щоб 1 500 000 робітників діставали мінімальну заробітну платню у висоті $1.25 за годину праці; 2) збільшити платню за понаднормові години праці так, що робітники діставали б не півтора рази більшу винагороду, а подвійну платню. Президент рекомендує зменшувати число понаднормових годин, щоб можна було вповні затруднити більше число робітників; 3) Президент не пропонує збільшити висоту мінімальної платні за годину праці, яка тепер становить по $1.25 за годину; 4) Уряд пропонує федеральну допомогу тим робітникам, які вже вичерпали допомогу від стейту і далі є без праці 5) Стейти з більшим числом безробітних мали б діставати федеральну допомогу.

ЗВІТИ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ТА ДЕБАТИ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ВИПОВНИЛИ ДРУГИЙ ДЕНЬ РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Союзівка, Керґонксон, Н.Й. — Другий день річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу у вівторок 18 травня ц.р. виповнили в цілості звіти Головної Контрольної Комісії та дебати над звітом головного предсідника Йосипа Лисогора. За Головну Контрольну Комісію звітували її голова д-р Володимир Галан, секретар дир. Петро Пуцило та члени Комісії Іван Кокольський і Іван Іванчук; заступник голови інж. Володимир Коссар з Вінніпеґу із здоровних причин не бере участи в нарадах.

Загальний звіт з перевірки діловодства, майна й організаційної праці УНСоюзу зложив д-р В. Галан, а інші члени Головної Контрольної Комісії, крім особистих звідомлень, звітували також про поодинокі ділянки стану і праці УНСоюзу, що їх вони перевіряли.

Дебати над звітом головного предсідника Йосипа Лисогора

Звітами Головної Контрольної Комісії закінчилось звітування Головного Уряду і після того приступлено до дебат над звітом головного предсідника Йосипа Лисогора. Під час дебат над тим звітом зборами проводили наперемінну заступники головного предсідника інж. Степан Куропась і пані Анна Герман. У дебатах, в яких взяли участь майже всі учасники нарад, та в запитах, на які відповідав звітодавець, заторкнено і вияснено багато справ і подробиць з фінансового стану та організаційної і культурної активности УНСоюзу. Окрему увагу під час дебат присвячено виконанню постанов і рекомендацій з попередніх річних нарад.

У третьому дні нарад, в середу 19-го травня продовжувано дебати над звітами інших членів Головного Екзекутивного Комітету.

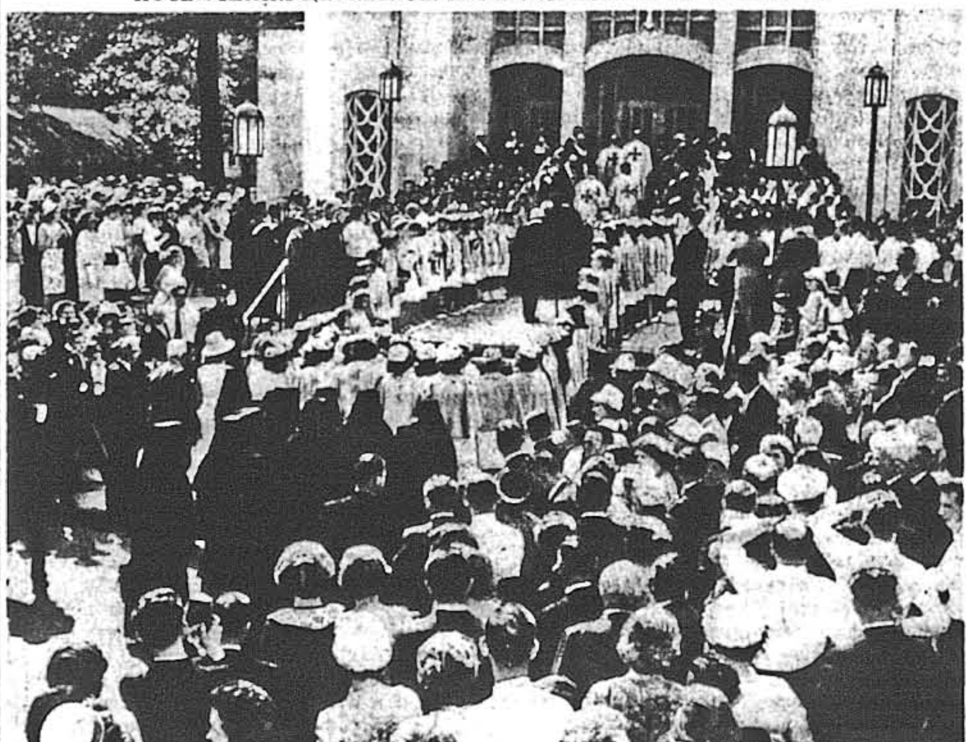
ВИСТАВКА МАЛЮНКІВ НИКИФОРА З КРИНИЦІ

Ню Йорк. — Музей-Архів УВАН влаштовує в неділю 23 травня 1965 року о 6-ій год. веч. в будинку Академії (206 Вест 100 Вул., Н. Й.) виставку малюнків українського маляра Никифора з Криниці, випозичених на короткий час з колекцій пп. Степана Пельца, Вадима Лесича і Ярослава Клима. Вступне слово виголосить Віра Вовк доповідь про Никифора та його творчість — Вадим Лесич.

БРИТІЙСЬКА КОРОЛЕВА ПРОПОНУЄ НІМЕЧЧИНІ СПІВПРАЦЮ ДЛЯ ДОБРА ЕВРОПИ Й СВІТУ

Бонн. — У вівторок 18 травня ц. р. прибула до Західньої Німеччини британська королева Єлисавета у товаристві свого чоловіка князя Единбурзького і почету, на 11-денну офіційну візиту. На летовищі під Бонном вітали її президент Гейнріх Любке, канцлер Людвіґ Ерґард з усіма членами уряду й інші найвищі достойники Західньої Німеччини. Королеву вітали усіма в таких випадках приписаними парадами. Королева мовчки, з поважним обличчям стояла, коли відіграно обидва державні гимни, між ними „Дойчлянд, Дойчлянд ібер аллес", який під час останньої війни був зненавиджений в Англії, як символ німецької агресії. Князь Філіпп прилетів в адміральській уніформі. На вечірньому бенкеті у Брюлівському палаці недалеко Бонну королева відчитала тост, в якому закликала Західню Німеччину до співпраці, при чому підкреслила, що „важливі проблеми, які стоять перед нами, можуть бути розв'язані тільки у тісній співпраці". „Коли маємо зберегти нашу горду спадщину, то мусимо діяти у спільному інтересі . . . Серед напруження і непевности модерного світу народи Европи не можуть дозволити собі на поділи та суперечки..." Президент Гайнріх Любке висловив надію, що Британія і Німецька Федеративна Республіка перейдуть „від добрих союзників в стан добрих приятелів". На парадному прийнятті після бенкету було приявних 2.500 осіб. Королева віталася з амбасадорами держав Коммонвелту й прийняла 250 журналістів. Німецька преса закликала перед приїздом королеви громадянство, щоб воно гідно поводилось: маси народу, що стояли обабіч вулиць, якими проїздила королева, вітали її рухами рук і окликами, але зберігали сувору дисципліну. Королева, яка є першим британським монархом у Німеччині від часу, коли Едвард УІІ відвідав був Вільгельма ІІ у 1909 році, виявляла спершу помітний холод, але згодом була вже свобідніша й привітніша.

ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ В НЮАРКУ

Акт благословення української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку в неділю 16 травня 1965, що його довершив Митрополит Амврозій Сенишин в сослуженні численного священства і тисячних мас вірних. На фото: момент відправи молебня перед замкненими ще дверми новозбудованої церкви.

ГОЛОВНИЙ УРАД УНСОЮЗУ ВИСЛАВ ДЕПЕШІ Й ЛИСТИ ПРЕЗИДЕНТОВІ ЗДА, ПАПІ ПАВЛОВІ VI Й КАРДИНАЛОВІ ЙОСИФОВІ СЛІПОМУ

Союзівка, Керґонксон. — Головний Уряд Українського Народного Союзу вислав з нагоди своїх річних нарад депеші президентові Джансонові з підтримкою американської політики у В'єтнамі та в Домініканській Республіці, як також в актуальних справах внутрішньої політики. Рівночасно вислано депешу до Папи Павла VI з подякою за наіменування Верховного архиєпископа - Ісповідника Йосифа Сліпого на кардинала та висловленням надії на створення Українського Католицького Патріярхату. Окремим листом Головний Уряд УНСоюзу привітав Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого.

ДЕПЕША ДО ПРЕЗИДЕНТА

„Головний Уряд Українського Народного Союзу, що існує вже 61 рік та об'єднує 85 000 громадян українського походження, закумулювавши понад $35 000 000, зібраний на своїх річних нарадах упродовж цього тижня, користає з цієї нагоди, щоб в імені своїх членів висловити повну й беззастережну підтримку для всіх заходів нашого Уряду, скерованих на скріплення оборонної могутности нашої країни. Ми зокрема підтримуємо рішучість та зусилля нашого Уряду протиставитись комуністично-московській і китайській агресії у Південному В'єтнамі та спробі поширення комуністичного верховодства в Домініканській Республіці та в будь-котрій іншій частині світу. Ми добре знаємо і пам'ятаємо всі неописані втрати і терпіння, що їх зазнала і ще досі зазнає від московського комунізму перша жертва його агресії — Україна. Ми також всеціло підтримуємо програму нашого Президента й Уряду щодо боротьби проти вбогости, за збільшення добробуту для всіх, усунення расової нерівности, забезпечення більшої медичної опіки для старших осіб та інших заходів у програмі побудови величнього суспільства".

ДЕПЕША ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ ДО ПАПИ ПАВЛА VI

„Головний Уряд Українського Народного Союзу, найстаршої і найбільшої братерської української організації, започаткованої в ЗДА в 1894 році, яка об'єднує сьогодні 85 000 громадян ЗДА і Канади українського роду, зібравшися на свої річні наради, вважає своїм приємним обов'язком висловити Вашій Святості найглибшу подяку за постійну і прихильну увагу до українського народу, виявлену тепер вивищенням його Великого Страдника і непохитного Ісповідника Христової Віри — Митрополита Йосифа Сліпого до гідности Кардинала Вселенської Церкви. При цій нагоді дозволимо собі висловити надію, що Ваша Святість утривалить цю любов й опіку у відношенні до богобоязливого українського народу створенням Українського Католицького Патріярхату".

ЛИСТ ДО КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО

„Головний Уряд Українського Народного Союзу, найстаршої і найбільшої установи американських і канадійських громадян українського роду, що об'єднує у своїх рядах 85 000 членів, зібраний на своїх річних нарадах цього тижня, пересилає Вашій Еміненції сердечні побажання з нагоди підвищення до гідности Кардинала Вселенської Церкви. Це підвищення, здобуте Вашою Еміненцією довголітніми терпіннями і непохитністю в ісповіданні Христової Віри, вважаємо рівночасним вивищенням нашої Церкви та нашого многострадального українського народу. Пересилаючи Вашій Еміненції наші найкращі побажання, ми рівночасно висловлюємо надію, що Апостольська Столиця утривалить виявлену вже Нею увагу до українського народу організаційним завершенням Української Католицької Церкви — створенням Українського Католицького Патріярхату".

НТШ вшанувало сторіччя народин М. Коцюбинського

Ню Йорк. — У великій авдиторії Інституту Америки в Ню Йорку відбулася 15 травня 1965 р. Наукова Конференція для вшанування сторіччя народин Михайла Коцюбинського. Конференцію влаштували Філологічна Секція НТШ і Комісія Дослідів Спадщини М. Коцюбинського. Конференцію відкрив проф. д-р В. Лев.

Першу доповідь д-ра Михайла Лози, який не міг особисто прибути, відчитав інж. Кобринський. В цій доповіді н. т. „Михайло Коцюбинський і Альфред Єнсен", д-р Лоза висвітлив зв'язки шведського науковця-слявіста з М. Коцюбинським. З черги ред. П. Павлович виголосив доповідь — „На батьківщині Михайла Коцюбинського. Прелеґент подав життєвий шлях письменника, представив аналізу його творів та фальшиве ставлення совєтської критики до нашого письменника. На закінчення Конференції проф. П. Савчук виголосив доповідь н. т. „Політичний реалізм Михайла Коцюбинського", що свої твори присвятив національним ідеалам нашого народу та його боротьбі проти московського деспотизму на Україні.

В Шикаґо відбудеться конференція українських бібліотекарів

Шикаґо. Товариство Українських Бібліотекарів Америки скликало на неділю 23 травня ц. р. конференцію українських бібліотекарів, що працюють в бібліотеках стейтів Іллиной та Індіяна.

Скликується конференція для підготовки Загальних Зборів Товариства Українських бібліотекарів Америки, що мають відбутися в липні ц. р. в Дітройті, для обговорення різних професійних справ, зокрема наладнання наукової праці українських бібліотекарів, включення українських бібліотекарів Америки в громадське життя, співпраця Товариства Українських Бібліотекарів Америки з таким же Товариством Канади та з нашими науковими, професійними й іншими подібними установами.

Конференція відбудеться в приміщенні Українського Національного Музею в Шикаґо. Початок конференції о 10 год. ранку. Перед полуднем відбудуться доповіді:

Мґр. Ммитро Штоґрин (Урбана, Ілл.) „Центр Української Документації в ЗДА і Канаді — його організація і праця" з кореферантом д-ра Романа Вереса (Шикаґо) „Український довідковий центр", мґр Баб'як (Урбана, Ілл.) „Українські видавництва, часописи та книгарні і їхня роля в бібліотекарстві", з корреферантом мґр-ра Еміля Басюка (Шикаґо) „Український бібліотекар, як фаховий дорадник українського видавця та книгаря", Мґр. Дмитро Штоґрин: „Аннотована україніка в чужомовних виданнях", д-р Роман Верес: „Участь українського бібліотекаря в громадському життю української спільноти в Америці та в українській пропаганді в англомовному світі".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Німеччина й Ізраїль

Коли 23 жовтня 1954 року західні альянти визнали суверенність Німецької Федеративної Республіки і в т. зв. Паризьких протоколах прийняли її до західнього військово-політичного бльоку Атлантійського Союзу (НАТО) та коли 22 січня 1963 року французький президент Шарль де Ґолль і західньонімецький канцлер Конрад Аденауер підписали договір приязни і співпраці між цими двома країнами, що їх історія від століть заповнена взаємними війнами — то це були історичні докази, як із зміною часу і відносин змінюється поняття, хто чий приятель і хто ворог. Приязнь і ворожість між народами не є питанням сантименту, питанням почувань, симпатії чи антипатії, це виключно питання державного інтересу, а державний інтерес тісно пов'язаний з географією, міжнародними відносинами, економікою. Своєрідним історичним винятком є той ненаситний московський імперіялізм, який від 1169 року каже все ще дивитися на Московщину, як на ворога число один України.

Мабуть годі знайти яскравіший приклад на кривду, заподіяну одним народом другому, як поведінка німців за гітлерівського режиму у відношенні до жидів: тоді винищено фізично, за диявольським пляном, шість мільйонів жидів, винищено тільки тому, що вони жиди; тоді вбивано жорстоко, з найбільшим садизмом, чоловіків, жінок, дітей і немовлят. Минулася війна, і новий режим у Німеччині негайно заходився направити зло, заподіяне режимом Гітлера. 10-го вересня 1952 р. Західня Німеччина підписала угоду з Ізраїлем про заплату 822 мільйонів долярів титулом матеріяльного відшкодування за втрати жидів. В міжчасі заплачено насправді куди більше, бо — кажуть — кругло два більйони долярів грішми й доставами. Але гроші не засклепили ран і не вгамували смертельного жалю. На зміну настроїв мусіли вплинути два нові чинники: смертельна загроза для Німеччини збоку Совєтського Союзу і смертельна загроза для Ізраїлю збоку арабського світу. Відносини змінилися так радикально, що німецьке воєнне відшкодування стало підвалиною господарської побудови Ізраїлю, а Ізраїль став одним із експортерів зброї — до Німеччини. Одні й другі розмежовували вину режиму від вини народу.

13-го травня ц. р. проголошено нав'язання дипломатичних взаємин між Ізраїлем і Німецькою Федеративною Республікою. І в обох тих країнах їхні громадяни прийняли цю подію спокійно, схвалюючи її, як розумний акт. Так роблять державно зрілі нації: керуються розумом, а не серцем.

Комуністична субверсія в університетах ЗДА

Ще з початком минулого року Едгар Гувер, директор Федерального Бюра Інвестиґацій, попереджав президентів американських університетів, що американська компартія організаційно пов'язана з централею міжнародного комунізму і, з допомогою чужих грошових засобів, готує велику підривну кампанію по американських університетах, щоб захопити під свій вплив студентську молодь і повести її на шлях обману та зрадництва у відношенні до американської нації.

Попередження Гувера, базоване на досконалому знанні комуністичної підривної роботи, не взяли подекуди до уваги компетентні університетські чинники, зокрема зіґнорувала його ліберальна у своїй більшості американська преса. У висліді американське громадянство опинилося перед незрозумілим, здавалося б, і несподіваним зростом комуністичних впливів серед університетської молоді. В багатьох університетах почалися демонстрації під невинними початково гаслами свободи слова, миролюбности, оборони громадянських прав, а в дальшому в супроводі рішучих протестів проти таких американських акцій, як боротьба з комуністичною аґресією в Південному В'єтнамі, і останнім часом — в Домініканській Республіці. В той час, як американські вояки гинуть на полях боїв В'єтнаму чи й на вулицях Сан Домінґо, їхні однолітки засуджують американську „інтервенцію", а то навіть збирають гроші на зброю для . . . комуністичних „повстанців".

Судові й поліційні слідства, як також проведені з кінцем березня цього року й опубліковані конґресові переслухання, довели, що організаторами всіх цих демонстрацій, „сидячих страйків" і інших „антимілітарних" акцій були комуністи — члени компартії ЗДА й різних творених нею організацій молоді, навіть представники т. зв. ліберальної професури.

Найгірше в усій цій справі те, що започатковувані здебільша з ідейних мотивів і використовувані комуністичними підривниками виступи студентської молоді зустрічаються із „зрозумінням" і навіть підтримкою деяких американських газет, журналів і радіо-телевізійних компаній, які віддають свої трибуни та голосники для оборони „академічної", мовляв, свободи. Такого роду „ліберальна політика" — це свідоме вже сприяння злочинній комуністичній субверсії, спрямованій на знищення американської незалежности й гарантованих Конституцією ЗДА громадянських свобід.

ТРУДНОЩІ НАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

Лондон. — В першому томі Марксового „Капіталу", що вийшов 1867 р., написано про революційну зміну в капіталістичному господарстві, яка, на думку Маркса, неминуче мусить настати: „Б'є година капіталістичної власности; експропріяторів експропріюють".

Експропріяторами Маркс називав власників капіталу, бо вони зосередили в своїх руках господарство країни (землі, промислові підприємства, банки і т. д.), а велика більшість народу опинилася в стані наймитів - пролетарів, єдина „власність" яких — їх робітна сила. Ці „позбавлені власности люди мусять зорганізуватися і революційним або законодатним шляхом експропріювати (вивласнити) капіталістичну власність, перетворити її на власність усього суспільства".

Від того часу, коли Маркс писав „Капітал", минуло сто років. З почину Леніна в Росії та в інших країнах під диктатурою комуністів скасовано не тільки капіталістичну власність, але також взято у власність держави і трудову власність селян - хліборобів. В комуністичних країнах на місце приватних капіталістів прийшов колективний капіталіст, комуністична партія. Отже, замість безклясового суспільства, про яке мріяв Маркс, створилася нова кляса „експропріяторів" і визискувачів. Це — комуністична бюрократія, жадібна влади і ласа до „веселого й щасливого життя".

У Великобританії від осени 1964 р. прийшла до влади Партія Праці. В програмі цієї партії стоїть вивласнення великого капіталу. Партія Праці відкидає революційні методи, вона йде шляхом реформ, через законодавство в парляменті. Соціялістичний уряд Еттлі (1945-1956) обернув на власність держави залізниці, копальні, автобусове сполучення, сталеву індустрію. Однак це не була „експропріяція", бо власники підприємств одержали солідний викуп.

Уряд Черчілла в 1951 р. скасував націоналізацію автобусових ліній і сталевої промисловости. Тепер уряд Вільсона, виконуючи постанови з'їздів Партії Праці, вирішив знову перетворити сталеву індустрію на власність держави. Соціялістичний уряд плянує модернізувати цю індустрію, щоб вона могла успішно конкурувати з підприємствами інших країн. За націоналізовані підприємства доведеться платити з державних коштів, це значить — податками громадян.

З цієї причини в рядах самої урядової партії з'являються сумніви, чи буде націоналізація 14 найбільших сталевих фірм на користь усього народного господарства такою дорогою ціною?

В самій фракції Партії Праці в парляменті 2 посли заявили, що будуть голосувати проти закону про націоналізацію сталевої індустрії. Ці два голоси „проти" не мали б ваги в уряді, який посідав би значну більшість у парляменті. Однак уряд Вільсона має за собою більшість усього 4 голосів проти консерватистів і лібералів. Ця обставина викликала цими днями політичну бурю „в склянці води".

Заступник прем'єра Дж. Бравн, щоб заохотити двох непокірних послів голосувати за закон про націоналізацію сталевої промисловости, заявив, що уряд буде „прислухатися" до порад директорів сталевих фірм, як найкраще забезпечити контролю держави та інтереси акціонерів підприємств, призначених на націоналізацію. Заяву Бравна преса й суспільство сприйняли, як ознаку нерішучости уряду провести свій закон через парлямент.

В рядах Партії Праці, особливо між провідниками професійних спілок, створилося велике невдоволення супроти Бравна, мовляв, він має якісь таємні пляни, щоб загальмувати націоналізацію.

Цікавий факт: ціна акцій сталевих фірм, призначених на націоналізацію, зросла після оголошення урядового проєкту („Білий документ") про націоналізацію. Власники акцій сподівалися дістати від держави високий викуп. Після заяви Бравна ціни на сталеві акції впали: акціонери не мають великих надій на високі прибутки з акцій приватних підприємств сталевої індустрії.

11-го травня Вільсон склав заяву, що сталева промисловість буде націоналізована. Партія консерватистів на це відповіла, що в разі її перемоги в виборах до парляменту, сталева індустрія буде знову денаціоналізована.

Ці суперечки не сприяють нормальному розвиткові економіки в Англії. Закон про націоналізацію сталевої промисловости буде поставлений на обговорення й рішення парляменту після Зелених свят.

Уряд Вільсона має найбільшу турботу з тим, що його більшість у парляменті непевна. Прем'єр хоче діждати вигідного моменту для своєї партії, призначити несподівано нові вибори до парляменту і здобути солідну більшість.

Консервативний уряд вів пропаґанду, кажучи масам: „Вам ніколи не було так добре, як тепер". Соціялісти у виборах до парляменту казали до мас: „Вам живеться погано, голосуйте за нас, ми поліпшимо ваше життя". За короткий час (шість місяців) урядування Вільсон не міг зробити чуда, якого від нього сподівалися. Тому подекуди серед тих, що голосували за Партію Праці, постає розчарування: на виборах до міських рад консервативна партія здобуває нові позиції коштом соціялістів і особливо лібералів, що в багатьох питаннях підтримують Партію Праці.

Viator

ПЕРША В КИЄВІ

„Збоку вулиці Чкалова до новобудови примкне двоповерхова харчова крамниця-автомат — перша в Києві. В ній не буде ні продавців, ні касирів. Вся обслуга — механічне устаткування".

Але це покищо в проєкті: „Над технологією крамниці, — пише 30 квітня ц. р. „Рабочая Газета", — працюють співробітники інституту „Київпроєкт" разом з дослідно-конструкторським бюром.

В. Бедровський

УКРАЇНСЬКІ СІЧОВІ СТРІЛЬЦІ В ДАРНИЦЬКОМУ ТАБОРІ

I

Після Другого Військового З'їзду, на якому мене обрано членом Українського Військового Генерального Комітету, в перших же днях, коли я знайомився з працею Комітету й полагоджував деякі біжучі справи, мені доручено справу Українських Січових Стрільців, що перебували в Дарницькому таборі полонених. Справа ця тягнулася вже деякий час і нарешті перейшла до Генерального Комітету.

У Дарниці, під самим Києвом, був російський табір для полонених австрійської армії. В цьому таборі і перебували взяті в полон УСС'и. Київський Галицько - Буковинський Комітет, що опікувався втікачами й полоненими, почав акцію в справі їх визволення, або, в крайньому разі, залишення на Україні, бо російська військова влада плянувала вислати УСС'ів на Сибір, або в глибину Московщини.. Проте, заходи українських організацій та окремих діячів жадного успіху не мали.

Центральна Рада доручила була цю справу своєму членові, київському повітовому комісарові Мик. Шаповалові, але зайнятий іншими, політичними справами, він малощо зробив для українських полонених у Дарниці.

Одного ранку командант Генерального Комітету Д. Ровинський спровадив до мене старшину австрійської армії в обшарпаній, брудній уніформі. Його обличчя і вміння тримати себе підкреслювали в ньому інтеліґентну людину. Перші ж слова підтвердили правдивість мого враження.

— Я Український Січовий Стрілець, лікар Воєвідка*, — почав схвильованим голосом старшина. — Користуючись тим, що мене на кілька годин випустили, я прийшов до вас просити ратунку для українців, що перебувають в Дарницькому таборі.

Доктор Воєвідка коротко розповів мені про тяжкі таборові умови, в яких живуть українці, і про надзвичайно вороже відношення до них полонених чехів, яких російська влада зробила таборовими наглядачами. Чехи, — сказав він, — поводяться в злочинний спосіб з буковинцями та галичанами, особливо УСС'ами, називаючи їх собаками та зрадниками слов'янства, і б'ють та знущаються з тих, у кого знаходять стрілецькі відзнаки. Скаржитися на це нема кому, бо таборова влада цілком здалася на чехів і вірить їм в усьому. До того ж українцям в таборі дали найгірші бараки, вогкі, без ліжок, з дірявими дахами й стінами, а харчові рації з кожним днем для них зменшуються.

Поки я говорив з д-ром Воєвідкою, до Комітету приїхав Микита Шаповал, щоб разом зі мною їхати до Дарницького табору.

В дорозі я звернувся до д-ра Воєвідки, що у піднесеному настрої сидів поруч з шофером, тримаючи кашкет в руках: „Як подобається вам Київ?" — Він з слізьми на очах почав розповідати про трагедію, яку переживає кожен з полонених українців, знаходячись біля самого того міста, про яке все своє життя мріяв. Тепер Київ з золотими маківками його церков, які видно з Дарниці, — сказав д-р Воєвідка, — здається таким близьким, таким рідним і разом з тим таким недосяжним, далеким і чужим. Він відвернувся вбік Дніпра, що срібною смугою простягся внизу.

На подвір'ї табору нас щільним колом обступили полонені українці, переважно УСС'и. Радістю горіли їх очі, коли вони дивилися на представників національних осередків, що кували нову долю - волю українському народові. Вони не скаржилися нам на своє тяжке становище, ні про що не просили, але закидали нас сотками питань.

Передусім вони хотіли дізнатися про ту працю, яку ведуть Центральна Рада та Військовий Генеральний Комітет. Усі їх запитання свідчили про те, що для цих людей їхнє життя, їхні особисті інтереси стояли десь на останнім місці. Їх цікавила одна велика ідея — визволення свого народу, відбудова української держави. І всі вони горіли бажанням віддатися усім своїм єством праці на користь рідного краю, однаково де, чи в Києві, чи у Львові.

Таке було моє враження від того, що я побачив і почув у Дарниці.

* Доктор Воєвідка — розстріляний німцями у Станиславові під час другої світової війни за те, що був одружений з жидівкою, чи насправді з грабіжницьких мотивів.

(Далі буде)

„Наукове" пояснення

Полями крокує весна. Життедайна волога щедро поїть землю. Сонце зогріває її, — так поетично починає свою передовицю „Молодь України" з 17 квітня ц. р. А далі газета переходить до прози, пишучи, що молодих хліборобів „кличе вперед не лише весняне сонце", а й партія!

Березневий пленум партії „дав глибоке наукове пояснення причин відставання темпів розвитку сільського господарства".

Що ж це за „наукове пояснення" причин відставання?

„Вони стали можливими, — коментує „Молодь України", — в результаті суб'єктивізму в керівництві", отже, натякаючи на хрущовські експерименти.

Щоб викликати „надхненний труд та завзяття молодих", газета устами режимників пропонує рецепт: „використовувати засоби усної та друкованої пропаґанди для звеличування праці хлібороба" . . . А наприкінці, як грізну пересторогу українській молоді, подає: „Рішуче воювати з інертністю, утриманськими настроями".

Богдан Зорич

Побажання ювілятові

(Із слова, виголошеного під час прийняття на пошану письменника Уласа Самчука в Торонті

З прекрасної, глибоко - наукової літературної аналізи Вашої творчости, що її подав голова Об'єднання Українських Письменників в екзилі проф. Григорій Костюк, присутні на цьому прийнятті дізналися, що українська муза знайшла в Вашій душі й у Вашому серці полум'яне і глибоке вичуття історичної епохи українського народу, знайшла багатство волинського простору, влила в Вашу істоту запальну іскру письменницької майстерности, щоб опісля Ви, Достойний Ювіляте, віддали це Україні у формі високовартісних товарів „Волинь", „Марія", „Чого не гоїть вогонь", „Ост", „Темнота", якими Ви забезпечили собі належне місце в історії української літератури. Цього місця ні час, ні обставини ніколи не зможуть знівечити.

Я прийшов привітати Вас від Головної Екзекутиви Українського Народного Союзу з 60-річчям Вашого життя та з 40-літнім Ювілеєм Вашої видатної письменницької творчости.

Український Народний Союз пильно стежить за культурним процесом української спільноти, радо спішить з допомогою на розбудову духових її вартостей, на приспішення появи вартісних творів великих українських художників, тому і сьогодні, вітаючи Вас, УНСоюз передає свою скромну пожертву не тільки тому, що Ви великий український прозаїк, але ще й тому, що Ви виказались теж неперевершеним журналістом, заповнюючи сторінки офіціозу УНСоюзу „Свобода" своїми глибокими й атрактивними тематикою статтями.

На кінець припала мені честь вітати Вас від імени господаря цього дому, від Управи Філії УНО, його братніх організацій та численного членства його і скласти Вам в їхньому імені накращі побажання збагатити українську духову культуру новими творами, які чітко характеризували б психологічні процеси сучасної української людини, які давали б напрямні і дороговкази, як ця українська людина має вийти на широкі шляхи з повоєнної універсальної кризи.

Щоб Ви могли здійснити всі побажання присутніх, щоб Ви могли своїми новими художніми творами збагатити нашу літературу і залишити по собі непроминальне духове багатство для грядучих поколінь, треба Вам здоров'я, творчих сил для праці, внутрішньої радости та витривалости. Цього всього бажаю Вам від Установ, в імені яких Вас я вітаю.

УКРАЇНЦІ ВАНКУВЕРУ ПЕРЕД КОРОЛІВСЬКОЮ КОМІСІЄЮ

Ванкувер. — Тут відбулися в днях 11 й 12-го травня чергові переслухання Королівської Комісії для справ двомовности й двокультурности Канади. Делеґація українців складалася з голови місцевого Комітету Українців Канади М. Татарнюка, секретарки КУК пані А. Крипс і п. Ф. Богдана, довголітнього громадського й культурного діяча. Дискусія над меморандумом ванкуверських українців, у якій від Комісії прийняли участь Р. Фрит, Ж. Маршан, Д. Дунтон, Яр. Рудницький і ін., проходила в межах мандату Королівської Комісії й торкалася питань місцевого порядку, таких як нпр. фальшування української історії в шкільних підручниках Британської Колюмбії, навчання української мови й її повна акредитація в університетах Канади, тощо. — З Ванкуверу Комісія переїхала до Вінніпеґу, де переслухання відбудуться в днях 17-20 травня.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОКАЗ МОДИ ПІД ОБСТРІЛОМ

Показ моди в Українському Інституті ім. В. Джуса в Ню Йорку несподівано став дискусійною темою двох світоглядів різних українських громадян по обох боках Атлантику.

Молодше покоління, спрагнене нових досягів, нових форм, вражень, нового стандарту життя, відривається від учорашнього і йде за найновішим. Спинити чи завернути цих людей з тої дороги — безнадійне, навіть шкідливе зусилля, бо творить прірву між ними і їхніми батьками та тими старшими громадянами, що є консервативних, загумінкових, хоч, у їх розумінні й вірі, патріотичних поглядів. Не диво, що імпрези з ділянки української культури, навіть сполучені з національними святами і подіями, не дуже манять молодше покоління, якщо не мають вони оригінального змісту, нових форм і найкращого виконання.

Те, що провід Секції Дружин Лікарів, членів УЛТПА нюйоркської метрополітальної округи є в руках молодої духом і досвідченої жінки — рідне і потішаюче явище.

Показ моди був не першою і напевно не останньою, оригінальною імпрезою цієї секції УЛТПА. Треба сподіватися щораз кращих успіхів таких імпрез. Вони нас трохи підтягають . . .

Очевидно, що сполучення таких імпрез з добродійними цілями ще більше скріплює їх вартість. Годі заховати у такого роду імпрезах з міжнародним насвітленням фольклор чи просвітянський підхід або тематику. Годі не покликатися на особи, вартости чи досяги, що вийшли на вершини тої ділянки цивілізації, що є саме предметом даної імпрези.

Те, що при кожному виконанні чогось можуть бути помилки і недотягнення, і то залежно від того, як хто це виконання бачить, є вже давно не винятком, а правилом. Не можна, однак, поза деревами лісу не бачити. Не можна кожний вияв громадської діяльности кваліфікувати як патріотичний чи антипатріотичний.

На дописи про імпрези можна реаґувати, можна критикувати погляди автора допису, але не треба чіпатися учасників та організаторів імпрези або організації, що дає фірму імпрезі чи навіть якоїсь частини громадянства. Таких реакцій і їх творців звичайно перестають трактувати серйозно.

Ольга Яримович
Бронкс

Більшість своїх років проживала я серед мистецького світу та серед інтеліґенції, яка любила й підтримувала мистецтво. Але ніколи не чула й не бачила, щоб інтеліґентна дама чи панночка цікавилася модою. Навпаки, інтеліґенція бойкотувала або просто іґнорувала моду.

Наприклад: навіщо інтеліґентній особі модна сукенка, коли вона — письменник? Навіщо їй модний капелюх, коли вона — лікар? Навіщо їй виблискувати голими колінами та стегнами, коли вона — композитор? Навіщо їй стіжок на голові, коли вона — співачка. Навіщо її обводити зеленою фарбою очі і бути подібною до Бог знає кого, коли вона — інженер, професор, дентист, поетеса, редактор і т. д.? Навіщо інтеліґентним жінкам переглядати не цікаві журнали мод і тратити дорогий час, коли вони мають свої професійні журнали? Крім професійних справ, вони цікавляться українським мистецьким життям, літературою, поезією, музикою, співом, балетними танцями.

Мода існувала тільки для закукурічених, міщанок і снобів. Міщанки не мали ніякої освіти і ніякого фаху, вони тільки те й знали, що конкурували своїми „модерними" зачісками та суконками. Не знали, що французьке слово „модерн" — те саме, що наше „новочасний".

Інтеліґентна жінка чи панночка мусить бути одягнена акуратно, естетично, але не ексцентрично.

Віра Мілянська
Ню Гейвен, Конн.

А. Власенко-Бойцун

ПОСТАТЬ СЕЛЯНИНА В ТВОРЧОСТІ УЛАСА САМЧУКА

(2)

Після польсько - большевицького трактату в Ризі, в 1921 році, західня частина Волині, а з нею й село Тилявка припала Польщі. Для села почалася нова, тяжка епоха. Село, збагачене воєнним досвідом, шукає правди, національної і соціяльної.

Виростають нові ідеологічні провідники, Володько і Йон. Перший розгортає культурно-освітню роботу, другий — підпільну, комуністичну. Володько організує кооперативу, читальню, підготовляє першу в селі аматорську виставу, бере жваву участь в політичній діяльності району, наражаючи себе на переслідування збоку польської поліції. Він підносить село на вищий культурний рівень. Володько з запалом і віддано працює для села, бо: „Земля наша над усі землі . . Край наш над усі краї край. І попрацювати для нього щось варто. Рови копати, дороги класти, будинки нові здвигати . . ." („Волинь" III, ст. 66)

Однак, хвилинами Володько сумнівається в доцільності своєї праці. Його манить світ, хоч він і не знає куди йти.

Є два шляхи: один на схід, а другий на захід. Володька манить той, що веде на Київ. Він іде туди, але попадає в тюрму. В ній зустрічає тих, що йдуть у противному напрямі, на захід. „Йдуть та йдуть. Все босі, все обідрані. Так ніби вони з мертвої землі вийшли. І чого вони йдуть сюди?" („Волинь" III, ст. 174)

Один із них, Платон, навчає Володька: „Не шукайте України виключно біля Дніпра. Шукайте її також в Ню Йорку, в Лондоні, Харбіні, на заході нашого континенту. Там ви її знайдете". („Волинь" III, ст. 174)

Володько розуміє, що для того, щоб підняти Україну так, як піднялось село, треба вийти поза її межі. Треба вийти у світ, щоб у ньому знайти і здобути належне їй місце.

Він рішається іти в цей світ. Він каже, батькові: „Я хочу здобути право . . . Для неї самої . . . Всі ми мали землю, а де було право на неї? Хто був наш дід? Раб. Прадід? Також раб. Ми? І через те от треба йти. Думаєте, я знаю куди? Ні. Я не знаю, але йти треба. Це знаю". („Волинь", III, ст. 204)

Повний віри в свою правду і свою перемогу, Володько рішений на боротьбу за майбутнє, не тільки своє, особисте, а й загальне, всенароднє. Він, як і батько, не боїться життя, не боїться чужини, він знає, що пропадають тільки слабі, а перемагають мужні й рішучі. Цей досвід набув він у маленькій, невідомій Тилявці. Тою силою, що навчила його змагатись, був його батько, що дав почин розвиткові села, були його предки, що заснували Дермань. Їх наслідуватиме Володько в незнаному світі. Він відходить, щоб продовжувати творчу працю свого батька у світовому маштабі.

Обидва герої „Волині", батько і син, є новими постатями в українській літературі, в протиставленні до романтичних і народницьких героїв, що не були в силі осягнути своєї мети; вони нові вольовим елементом сили та активним наставленням до життя, яке дозволяє їм осягнути свою життьову мету: Матвій сягає більше майно і забезпечує свою родину, Володько освіту.

Перший — з крови і кости селянин, другий — матеріял на інтелектуала. Перший репрезентує любов до землі в її вузькому розумінні, другий у вищому її ступені — всенародньому. Ціллю першого є забезпечення родини, ціллю другого є його батьківщина і її місце в сім'ї народів.

Батько залишається на рідній землі, щоб закінчити стару сторінку історії, син мандрує в світ, щоб почати нову сторінку цієї самої історії народу, що продовжується в кожному поколінні, і в кожному поколінні оновлюється доти, поки народ здібний жити. І батько і син — два кільця ланцюга, які, хоч і спосні нерозривно, є окремими закінченими цілостями.

∴

У другій своїй повісті „Марія", що появилась в 1934 році, Самчук знову змальовує життя волинського села, але по другій стороні залізної заслони. Повість цю присвятив Самчук „Матерям, що загинули голодовою смертю на Україні в роках 1932-33."

Самчук назвав цю повість хронікою одного життя, докладніше хронікою 26.258 днів, тобто 70-літнього життьового шляху. Ця хроніка — це картина людської праці і боротьби за існування, а рівночасно непересічної життєздатности і життєрадости:

„Скільки разів сходило для неї сонце, стільки разів переживала вона насолоду буття, стільки разів бачила вона або відчувала небо, запах сонячного тепла і землі". („Марія" стор. 19).

Хроніка складається з трьох частин: „Книга про народження Марії", „Книга днів Марії" і „Книга про хліб". В ліричних монологах автор представляє по черзі: юність Марії, її гріхопадіння і її навернення. Ціле своє життя Марія кермується одним почуванням — любов'ю.

Спершу — це невтішна любов сироти до матері, згодом — неподільна любов до Корнія, вкінці — жертвенна материнська любов.

Життьовий шлях Марії довгий і важкий: юні роки у наймах, любов і розлука з Корнієм, що „йде в солдати", нелюбе подружжя з Гнатом, смерть дітей, розвід, повне життя з Корнієм, голод, зрада сина й голодова смерть сім'ї.

Побіч Марії живе Корній, що після семирічної служби в російській фльоті, повертається чужий і здеморалізований, але під впливом Марііної любови і праці знову зростається з рідним ґрунтом: „Відходять і забуваються босяцько- пролетарські звички. Земля тягне в своє нутро і наповняє жили, розум і все єство твердими звичками.

Корній відчуває це. Матроство забувається, і він стає людиною". („Марія", ст. 115)

Корній, на втіху Марії, щораз більше прив'язується до землі, до праці і стає добрим хазяїном. Будує нову хату, щастя і добробут панують в ній.

В СУБОТУ, 22-ГО ТРАВНЯ ПО ПОЛУДНІ, ВЕЛИКІ ВРОЧИСТОСТІ ВМУРУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ У ПОСТАМЕНТ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ЩЕВЧЕНКОВІ У ВАШИНГТОНІ!

ДЕНВЕРСЬКИЙ КАЛЕЙДОСКОП

Визначні гості відвідали Денвер в січні. В січні перебував у нас останній отаман Вільної Кубані, наш визначний науковець, проф. інж. В. Іванис. Керівництво денверської групи ВУАН скликало 10 січня ширше засідання, на якому інж. Іванис, визначний економіст і технолог, відчитав доповідь на тему „Руйнування сільського господарства СССР і його колоній".

11-го січня, повертаючись із 10-ої Конференції Антикомуністичних Народів Азії, загостив до Денверу голова ЦК Антибольшевицького Бльоку Народів п. Ярослав Стецько. Він дав окремі доповіді для американської та української публіки, був на авдієнції у губернатора Колорада і дав інтерв'ю представникам американської преси та виступав на телевізії.

Станиця Пласту була протягом останніх трьох місяців дуже активною. 9 січня відбулася традиційна Пластова Свята Вечеря. В програму входили деклямації, музичні виступи (дебютували на фортепіяні Ірця Громик, Дада і Ігор Фіґлюси із школи Дори Колтунюк) і сценка. Промови до молоді виголосили парох о. Смаль та голова Пласт . Приняту мгр К. Крупський. Тиждень пізніше відбулася Пластова Маланка. 24 січня пластова молодь взяла активну участь в січневій Академії. В лютому та березні відбулися Чайні Вечори, на яких висвітлювано кольорові фільми з різних місцевих імпрез та проглядки з Одинадцятого Пластового Джемборі в Маратоні в Греції. Дещо спізнено, бо аж 14-го березня, відзначено Святом річницю Крутянського Бою, та річницю смерти сл. п. Романа Шухевича — ген. Тараса Чупринки. По Апелі Станиці, до якого станули 22 члени з новацтва, юнацтва та старших пластунів, відбулося Свято, програму якого виповнили промови, деклямації та музичні точки.

Відділ Союзу Українок — влаштував 31-го січня ширші сходини членів та запрошених гостей, на яких показано проглядки з Японії, Гонг Конгу та Формози. Інформації до поодиноких проглядок давали З. Коритко та Ст. Левус на підставі власних спостережень в часі побуту в тих країнах як вояків Американської Армії. Пані із Союзу Українок вгощали присутніх смачним буфетом, а при кінці відбулося льосовання вишиваної подушки.

Денверська група УВАН — спільно з Українським Історичним Т-вом відбули 20 березня засідання, присвячене вшануванню 65-ліття життя і 45-ліття наукової діяльности заслуженого професора й історика д-ра Олександра Оглоблина, дійсного члена УВАН та голову Українського Історичного Товариства. Численно зібрана публіка вислухала доповіді проф. Оглоблина про Михайла Грушевського. Д-р Л. Винар відчитав реферат про творчість Ювілята. Закінчено засідання споминами про проф. Ол. Оглоблина, якими поділилися з присутніми інж. Л. Биковський та інж. Ю. Сластіон.

Річні Загальні Збори — відбули з початком нового року місцеві відділи УКА та УНСоюзу. На збори УККА прийшло багато членів. По вислуханні звітів уступаючої управи вибрано нову Екзекутиву, яку очолив д-р Богдан Винар, а членами стали: К. Левченко, І. Венжівський, В. Горчаківський та Б. Беймук. Тяжча була справа з УНСоюзом. Денверський Відділ начисляє понад 100 членів, але на збори приходять тільки одиниці. Тому багато часу присвячено питанню, яких вживати середників, щоб змусити членів хоч раз в рік прийти на Загальні Збори свого Відділу, поцікавитися його проблемами та брати активну участь в його праці. Нову Управу очолив знов І. Івахів, а на секретаря перевибрано інж. М. Кальбу.

Сестрицтво Апостольства Молитви при греко-католицькій церкві в Денвері по довшій перерві відновило свою діяльність і влаштувало дві вдалі імпрези. 14-го лютого відбулися перші сходини, на які запрошено теж ширше громадянство Денверу. Центральною точкою сходин був реферат пароха о. Павла Смаля про Другий Вселенський Ватиканський Собор. 28-го лютого приготовило Сестрицтво з нагоди запустів обід для членів та гостей. Після обіду, який пройшов в милій атмосфері, присутні танцювали при музиці із звукозаписної стрічки.

28-го лютого мали ми нагоду побачити кольоровий та звуковий фільм „Шевченко у Вашингтоні". Фільм зробив на всіх присутніх велике враження, викликав почуття гордости та вдоволення, що наша американська Україна здобулася на такий пам'ятник та що так численно та імпозантно відсвяткувала його відслонення. Від усіх тих, що не могли особисто взяти участи в урочистостях відслонення пам'ятника, хай буде щира дяка продуцентам фільму, що нам дозволили побачити цю подію на срібному екрані.

Шевченківська Академія — 28-го березня мала зовсім інший характер, як минулих років. Цього року вперше цілу програму виконала тільки молодь, за винятком вступного слова, що його виголосив д-р Богдан Винар. Програма була багата і різноманітна. Реферат про Т. Шевченка відчитала студентка Колорадського університету в Бовлдері — Тамара Ткачук. Несподіванкою були багато заступлені музичні точки впротивенстві до деклямацій, якими давніше переладовувано програми. Пластовий хор під диригентурою пл. юначки Лесі Чайківської відспівав три пісні. За підготову та переведення проб належиться подяка п-і А. Колтунюк. З фортепіяновими солями виступали дві піяністки. Леся Рущицька виконала бездоганно поважний „Стрілецький похід" М. Гайворонського, а Іра Волянська з бравурою „Українську думку" З. Присовського. Ритмічну інтерпретацію „Реве та стогне" виконали пластові новачки Леся Волянська, Аретка Масляк та Дада Фіґлюс в супроводі музики та співу пань М. Кротюк і А. Колтунюк. Григорій Скиба відіграв на скрипці концертіно Опус 12 Ф. Кухлера та Золотий вальс Ф. Леґара. Від танкової групи „Калина" виступили О. Беймук і Б. Громик з танком „Запорожець". Зворушливим був сольоспів 4-літньої Зені Коритко „Думи мої" та її деклямація віршика „Україна". Також деклямували Володимир Цебрій, юнак В. Майстрик та В. Карен. Пластове новацтво дало ще сценку „Казка про хлопчика Тарасика", яку розказувала їм юначка Оленка Горчаківська. Академію відкрито американським гимном, що його на фортепіяні відіграла І. Волянська, а закінчено співом національного гимну.

Любомир Колтунюк

Українські Молодечі Організації Шикаґо для Українського Музею

На тлі нашої розсвареної громади трапляються нераз дуже відрадні моменти. До них належала ревія в дні 11 ня влаштована Українським Музеєм в Шикаґо. Ця ревія „була замітна тим, що в ній поруч себе взяли участь чотири наші молодечі організації Шикаґо: МУН, ОДУМ, Пласт та СУМ.

Танцюристи МУН-у очарували присутніх своїми стилізованими танками: „Гопаком" і „Гуцулкою". Їхній виступ доказав, що можна бути третьою ґенерацією, говорити по англійськи а дорожити національною спадщиною та її плекати. Другою точкою МУН-у була вміла деклямація вірша Л. Глібова: „Горлиця і Горобець".

Від ОДУМ-у виступив гурток співачок, який виконав успішно дві пісні та ансамбль зложений з 6-ох бандуристів, які виконали дві пісні. Обі точки пройшли з успіхом та зібрали заслужені оплески.

Пласт дав інсценізацію „Іфіґенії в Тавриді" Лесі Українки. Як всі речі, приготовані п. Ромою Турянською, так і ця інсценізація була на високому мистецькому рівні.

СУМ дав збірну рецитацію вірша Івана Франка „Не забудь юних днів", підготовану проф. А. Юриняком. СУМ дав солістку, яка виконала 3 пісні в супроводі фортепіяна.

Поза точками поодиноких організацій виступила зі скрипковим сольом, а опісля з наддатком молоденька скрипачка Іруся Квірмбах. Їй акомпаніювала її мати, знана в Шикаґо учителька музики, про. Квірмбах - Сидоренко.

Програму доповнили виступи учениць школи танку і балету проф. Ірини Голубовської. Малі танцюристи виконали „Подільський гопачок", танок-гротеску „Кухарики" з діточого балету „Сплюча царівна" та дві частини з балету до серенади Моцарта. Малі танцюристи очарували публіку живими темпами в „Гопачку" та грацією в „Серенаді". Були і гарні строї. Виконання свідчило про величезний вклад праці та педагогічний досвід проф. Голубовської.

Мистецьким оформленням імпрези займалася п. генералова Фатіма Омелянович-Павленко. Конференсієрку провадили п. Іня Гикава (СУМ) та п. Юрій Горб (ОДУМ).

Публіка виходила з імпрези вдоволена. На жаль її було мало.

Роман Верес

Студентський „Вечір поезії" в Ню Йорку

13-го березня в Інтернешенел Гавзі в Ню Йорку відбувся вечір, влаштований Українським Студ. Клюбом при Колюмбії і Джулярд, на якому читано поетичні твори Данка Струка і Лесі Масюк. Панна Оксана Сірко відчитала „Ґамма Сіґма" Данка Струка, а пан Славко Новіцький читав уривки із циклів віршів панни Лесі Масюк. Програма почалася в 7-ій годині ввечері. Після читання присутні користали з смачного буфету, приготовленого студентами. Вечір був успішний і гості мали добру нагоду познайомитися з творами молодих поетів.

Щодо самих віршів, які відчитано того вечора, то слід ствердити, що вони були деяким розчаруванням. Бракує в них ідеї, бракує цілі. Вони витворюють враження, що поети перше почали писати а тоді щойно думати, замість навпаки. Хотяй треба признати, що обидва автори мають запас слів і поетичне почуття, та ці прикмети рідко виступають разом, а ще рідше тривають довший час. Слухач часто чує гарні речення, відчуває, що поет щось переживає, щось хоче якнайскорше і якнайкраще передати, але йому не вдається. Він не уміє з'ясувати думку, губиться серед слів і пристрасті. Таким чином він не захоплює слухача, його вірші „не доходять" до нього. А це головно тому, що нема в них ніякої ясної мети, ні головної чи зворушливої ідеї.

Можна себе потішати думкою, що це є хибою молодости і час це може вилічити, коли автори віршів вивчать стилістику і поетику. Молодим поетам ще треба трохи пожити і сформувати свій характер і погляд на світ, треба ще дещо прочитати, і аж тоді пустити себе на великий та благородний шлях поезії. Тому зовсім щиро і з доброю волею кінчаю ці рядки такими словами:

Молоді українські поети,
Які ще не дозріли своїх літ:
Возміть старого Горація
пораду,
І свої вірші у шуфляду
На дев'ять років положіть.

А. С.

†

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 6-го травня 1965 року відійшов у Вічність наш Найдорожчий
МУЖ, ТАТО і ВРАТ

бл. п.
ЙОСИФ ЧОРНІЙ

проживши 76 років, уроджений в Старих Бродах, Західня Україна.

Похоронений дня 8-го травня 1965 року на парохіяльному цвинтарі св. Миколая в Шикаґо.

В глибокому смутку:
дружина — ЕВФИМІЯ
донька — СТЕФАНІЯ БАБІЙ з мужем ПЕТРОМ і сином ПЕТРОМ
син — ЮЛЬЯН з дружиною ГАЛИНОЮ і донькою НАДІЄЮ
сестра — МАРІЯ ПОГОРЕЦЬКА з мужем РОМАНОМ і донькою ЛЯРИСОЮ

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього в дні 15-го березня 1965 р. в Клівленді, відійшов у Вічність наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл. п. інж. Модест Волчук

Цією дорогою складаємо подяку Вел. Отцям: Монс. Гресьові, о. проф. Тимкові, о. д-рові Любачівському за відправлення Панахид і похорону.

Спеціяльна подяка о. Монс. Добрянському з Вінніпеґу за участь у відправах Панахиди, похорону і за щирі, глибоко змістовні слова прощання Покійного.

Друзям Покійного щиро дякуємо за винесення домовини з Церкви.

Сердечно дякуємо хорові „Дніпро" за спів в часі Панахид і похоронного обряду, як рівнож за цвіти. Інж. П. Гордійчукові подяка за прощальні слова над гробом.

Пластовій Станиці в Клівленді дякуємо за почесну стійку в часі Панахид, за цвіти і за переведення збірки на „Енциклопедію Українознавства" в Сарселі.

Сердечне спасибі Приятелям з Вінніпеґу за телеграми, листи і переведення збірки на „Енциклопедію Українознавства" в Сарселі, датки на українську пресу і Народню Фундацію ім. Т. Шевченка.

Складаємо рівнож сердечну подяку Приятелям з далекого Саскатуну за телеграми і листи.

Родині, Приятелям і Знайомим глибоко вдячні за ласкаві пожертви на Сл. Божі, за цвіти і численну участь в похоронах.

Хай Господь нагородить Вас за добре серце, яке Ви показали нам в той тяжкий для нас час.

СОФІЯ ВОЛЧУК — дружина
ЛІДІЯ ГОЛІЯН з мужем МИКОЛОЮ — донька і зять
ОРИСЯ ВОЛЧУК — донька
ОРЕСТ і ОЛЕНА ВОЛЧУК — брат з дружиною

ПОДЯКА

Дня 10-го квітня 1965 року в Клівленді, Огайо відійшла передчасно у Вічність з Волі Божої наша Найдорожча
СЕСТРА, БРАТОВА і ТЕТА

Марія з Дибів Шанковська

В часі Панахид, в похоронному заведенні п. Михайла Колодія і похорону, що відбувся в дні 13 квітня 1965 року, зазнали ми дуже багато співчуття від безчисленних окремих осіб.

Всім їм бажаємо скласти цією дорогою нашу найщирішу подяку.

Усім Приятелям Стриянам і не-Стриянам, усім Знайомим і Незнайомим людям доброго серця, що подали нам щирі слова розради, принесли чудові квіти, зложили датки на молитви і добродійні цілі, що надзвичайно численно прибули на Панахиди і Заупокійну Службу Божу та відпровадили Тлінні Останки Покійної в її останню туземну дорогу, усім, що прощали Покійницю над отвертою могилою, надгробними зворушливими словами, усім тим, що своїм сердечним співчуттям полегшили нам наше невимовне горе, складаємо наше вдячне і гаряче спасибі.

Нехай Всевишній обильно винагородить всі Ваші жертви, любов і пошану, які Ви виявили супроти Дорогої нам Покійниці, Сестри, Братової і Тети.

Брат — ОСИП
братова — СТЕФАНІЯ
і братанка ТАМАРА ДИБИ

В 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ ПОКІЙНОЇ
Марії з Дибів Шанковської
відправиться
СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в суботу, 22-го травня 1965 р.
о год. 7:30 ранку
в українській католицькій церкві
СВ. ДУХА в БРУКЛИНІ
при 160 N. 5th St., Brooklyn 11, N.Y.
До участи запрошуємо Всіх Друзів та Знайомих.
РОДИНА

З ЖИТТЯ НАУКОВОГО Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

(3)

НОВІ ЧЛЕНИ НТШ В ЗДА

Дійсні члени: проф. Степан Шах, Німеччина.

Звичайні члени: проф. д-р Мирослав Гречишин, Боффало, Н. Й.; проф. д-р Яків Зозуля, Ратерфорд, Н. Дж.; д-р Ілля Карапінка, Ірвінгтон, Н. Дж.; мгр Василь Мизак, Бронкс, Н. Й.; мгр Роман Рейнарович Ірвінгтон, Н. Дж.; проф. д-р Василь Шимоняк, Мілвокі, Віс.

Члени - прихильники: дир. Теодор Миник, Скрентон, Па.

Померли: дійсні члени — проф. д-р Юрій Студинський, проф. д-р Лев Чикаленко; звичайні члени — інж. Станислав Макар, д-р Ярослав Хмілевський.

ФІНАНСОВІ СПРАВИ

З нагоди Ювілейного Шевченківського Року — Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА проголосило збірку на „Науковий Фонд". Висліди цієї збірки є подані у нижче поданому виказі ВШ. Жертводавців. „Науковий Фонд" є призначений на сплачення решти гіпотечного довгу за дім НТШ в Ню Йорку, на видання доповнень до „Історії України-Руси" М. Грушевського, що довів „Історію" до часів гетьмана Виговського, дальше на видання повної біографії Т. Шевченка в англійській мові, на видання історії української літератури нової доби, в українській і англійській мовах і на інші видання.

Завіщання і записи: д-р Софія Парфанович, Дітройт, записала 12 тисяч долярів на видання її творів і праць. Сл. п. М. Чубатий, Боффало записав 200 долярів на наше Товариство, а сл. п. П. Ясіновський, Балтімор, записав 5ч дол. на НТШ, що їх переслав нам п. В. Романовський.

Інші дари: Проф. Надія Литвиненко подарувала 6 різьб сл. п. мистця проф. Сергія Литвиненка, Об'днання Буковинських Українців П. А. уфундувало погруддя Володимира Залозецького, проф. А. Малюца подарував ґрафіку для НТШ. Крім того закуплено портрет проф. Є. Онацького.

Студенти — українці нюйорських університетів і каледжів відновили і помалювали безінтересовно входову клітку і сходи дому НТШ в Ню Йорку, а саме пп. Анатоль Богданович, Ситі Коледж, Юрій Волошин, Фордгем унів., Марко Душник, Фордгем унів., Андрій Мицак, Ню Йорк унів., Володимир Мицак, Бруклин коледжі, М. Савчин, Ситі коледж. Управа НТШ складає на цьому місці найщирішу подяку.

У звітному періоді вплинули такі грошові пожертви на НТШ в ЗДА:

400 долярів — д-р Р. Лисяк, Стоні Поінт. По 300 долярів — проф. С. Кулик, Лонґ Бійч, д-р П Джуль, Дідроіт. 200 долярів — пп. П. Олексюк і Д. Ткачук, Філядельфія. 195 долярів — д-р Р Смик, Ковл Ситі. 190 долярів — д-р Н. Гайворонська, Форест Гиллс. 150 долярів — Відділ УККА, Мілвокі. По 125 долярів — д-р Б. де Веліґост Лотоцький, Фляшінґ, В. Кий, Честер Па., Кочан, Бронкс, д-р Д. Фаріон, Парма. 110 долярів — проф. д-р Р. Осінчук, Ню Йорк.

По 100 долярів — Н. Н., ВП. П.П. М. Турянський, Ню Йорк, ВП. П.П. д-р І. Сидор, Веллій Вю, С. Перейма, Трой, Український Хор „Дніпро" Клівленд, д-р Е. Мартинюк, Акрон, д-р Я. Восвідка, Ню Йорк, д-р Б. Кіналь, Йонкерс, д-р М. Фішер-Слиж, Кентакі. 90 долярів — д-р Ю. Бережницький, Філядельфія. 80 долярів — д-р Е. Стецьків, Тонаванда. 75 долярів — д-р Б. Гординський, Дрейк, А. Цебак, Гарі, д-р В. Соколовський, Шикаго. 70 долярів — о. д-р С. Саболь, Ню Йорк, УККА (гол. п. Сендзік) Відділ Трентон. 65 долярів — проф. д-р Ю. Тершаковець, Маямі. По 61 долярів — проф. д-р Т. Залуцький, Гастсвілл, проф. Ф. Украдога, Солт Лейк. 60 долярів — профес. д-р М. Овчаренко, Чарльстон, проф. д-р О. Смакула, Бостон. По 55 долярів — Працівники „Свободи" і УНСоюзу, Джерзі Ситі, д-р М. Лагоза, Сиракюз, д-р В. Соколовський, Шикаго, п-во д-р М. Белендюк, Асторія.

По 50 долярів — Відділ УККА, Мінneаполіс, С. Гарасевич, Ірвінґтон, о. М. Грушка, Понтіяк, Об'єднання Українців (п. Бехметюк), Ню Йорк, д-р І. Панчук, Б. Крік, М. Яремчук, Рочестер, проф. д-р О. Андрушків, Савт Орендж, проф. д-р В. Стецюк, Джерзі Ситі, проф. д-р В. Лев, Скрентон, п-во інж. В. Дмитренко, Міннеаполіс, о. М. Мицишин, Е. Гайтс, Ю. Малецький, Белвилл, А. Дзедзик, Менвуд, З. Юрків, Седлл Брук, М. Малетич, Ню Йорк, д-р П. Грицак, Кренфорд, д-р М. Гнатчук, Лембертвилл, д-р Л. Мурський, Ню Лінокс, М. Чорний, Толідо, проф. С. Гординський, Верона, д-р Н. Дейчаківський, Клівленд, Українське Об'єднання (дир. Б.Козак) Вашинґтон, д-р П. Демус, Млокена, Українське лікарське Товариство. Відділ Ню Йорк

45 долярів — д-р М. Зарицький, Бруклин. 42 доляри — Працівники „Провидіння" і „Америки", Філядельфія (п. Р. Швед).

По 40 долярів — д-р І. Домбачевський, Юнґставн, І. Лакуста, Сейр, п-во Я' Рудавевич, Філядельфія.

По 35 долярів — проф. д-р М. Пап, Клівленд, проф. І. Кузич-Березовський, Роял Овк, д-р К. Г. Рогозинський, Ню Йорк, проф. С. Нич, Ню Йорк, д-р О. Попович, Ривердейл, мґр. С. Жуковська, Бронск, Відділ УККА, Льорейн, д-р Р. Мороз, С. Айсліп, проф. д-р М. Мостович, Луісвилл,

31 долляр — Відділ УККА (О. Омецінський) Коговз.

По 30 долярів — д-р М. Комар'янський, Клівленд, проф. д-р В. Богун-Чудинів, Болтімор, М. Комарянський, Клівленд, А. Громоцький, С. Спрінґ В. Онуферко, Джерзі Ситі, д-р Я. Стахів, Скрентон, д-р К. Кебало, Ню Йорк, проф. д-р Ю. Фединський, Блумінґт., д-р П. Гарасимів, Річмонд, сотн. М. Гречило, Мілвокі, д-р З. Гіль, Трентон, В. Маґер, Сейлем, проф. д-р. З. Храпливий, С. Луіс.

По 25 долярів — д-р В. Стефарук, Шикаґо, о. кан. Р. Лободич, Філядельфія, д-р С. Федюк, Ню Йорк, інж. Р. Рогожа, Бруклин, Братство Ветеранів І див.., Боффало, д-р В. Рижевський, Шикаго, мґр. Р. Рижевський, Шикаґо, д-р Т. Решетило, Лайм, Н. Угера, Ракі Рівер, п-во Стеблій і Голіней, Філядельфія, д-р Т. Парфанович, Боффало, п-во О. Пелець, Бронкс, Л. Мурський, Ню Лінокс, п-во Юркевичі - Кунінські, Джіолет, д-р С. Шерстюк, Шикаґо, А. Хлистун, Вілкес Баррі, П. Сайкевич, Віндзор, Товариство ім. Франка (І. Ярема) Пленфілд., д-р Л. Сагайдак, Севен Гиллс, д-р Ю. Явний, Джерзі Ситі, П. Савечка Гартфорд, д-р Ю. Тріґос, Дрексел Гілл, І. Вовк, Трамбул, д-р Р. Кузів, С. Айслип, А. Когут, Юнґставн, В. Засадний, Елмуд Парк, Н. Прегар, Міннеаполіс, В. Оренчук, Сан Хозе, д-р Б. Шебанчак, Блумфілк, д-р Л. Ленчук, Елмгирст, проф. І. Трухлий, В. Спрінґс, Український Робітничий Союз Скрентон, І. Гребеняк, Олбані, П. Кіра, Ню Йорк, д-р Б. Гарбовський, Ютика, д-р В. Прокопович, Дітройт, д-р Е. Сайкевич, Маттезон, В. Черевко, Йонкерс, проф. д-р М. Стахів, Скрентон, Т. Миник,, Скрентон, інж. В. Левицький, Парма, Собор Св. Володимира, Ню Йорк, д-р Т. Решетило, Лайма, Український Народний Дім, Льорейн, І. Холоденко, Гартфорд, п-во С. Домарадзкі, Кліфтон, д-р І. -Панчак, Дітройт, д-р О. Дорожинський, С. Голланд, ппроф. д-р О. Цибрівський, Мільвокі, проф. д-р М. Міщенко, Джеймставн, д- С. Войтович, Плено.

По 20 долярів — д-р Б. Томків, Аллеґані, А. Ґудзяк, Сиракюз, Н. Ніку, Філядельфія, д-р А. Жуковський, Стіл, профес. д-р В. Ящун, Питтсбурґ, Ю. Личковський, Ст. Петерсбурґ, В. Верган, Скрентон, д-р Р. Керницький, С. Айсліп, дир. П. Задорецький, Акокік, Т. Соболь, Кізвилл, проф. д-р. В. Тімошенко, Пало Алто, Товариство Українських Інжеверів, Ню Йорк, д-р А. Шкільник, Екрон, інж. І. Сорочко, Нюарк, П. Саламаха, Пеорія, В. Шпирко, Плімут, пані В. Брикович, Філядельфія, Українське Фотографічне Товариство (О. Старостяк) Бруклин, В. Бурдьо, Мускоджі, дир. С. Маґаляс, Нюарк, О. Міцук, Клівленд, арх. Ю. Ястремський, Ню Йорк, проф. о. І. Лебедович, Філядельфія, д-р С Глинянський, Ґазлетон, д-р Я. Макарушка, Бінґгамтон, проф. д-р І. Розгін, Сентралія, д-р М. Грушкевич, Клівленд, д-р В. Шкільник, Клівленд.

По 15 долярів — Товариство Українських Філятелістів Бруклин, д-р А. Тершаковець, Ню Йорк, проф. д-р Ю. Мачук, Філядельфія, І. Мігайчук, Парма, о. М. Гіль, Г. Медов, д-р Т. Крупа, Трентон, УНСоюз Відділ 221 (Т. Шпікула), Шикаго, проф. Б. Загайкевич, Кліфтон, д-р В. Вінич,, Денвер, д-р Р. Дяків, Філядельфія, проф. Г. Вовк, Монтґомері проф. Р. Придаткевич, Моррей, д-р Т. Гаєцький, Вайнона, пані М. Мулькевич, Балтімор, пані М. Княжинська, Філядельфія. 11 долярів — І. Шило, Спрінґфільд.

(Далі буде)

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЇ ПАРАФІЯЛЬНОЇ ШКОЛИ

2-го травня Владика Кир Иосиф Шмондюк посвятив нову парафіяльну цілоденну школу при церкві св. Духа в Брукліні, Н. Й., в якій від вересня 1964-го року відбувається навчання. На знимці (зліва) протоігумен о. М. Когут ЧСВВ, Преосвящений Кир Иосиф, Ген. Вікарій о. Е. Монастирський і о. В. Андрушків — парох церкви св. Духа і нюйоркський декан

Академія на честь Т. Шевченка в Сан Франсіско

У неділю 14-го березня ц. р. в театральній залі „Каліфорнія Клюб" відбулася академія на честь Т. Шевченка. Академію влаштовано старанням місцевого відділу УККА. Академія пройшла на високому рівні. Крім літературно - мистецької частини програми (1-ша частина), великому успіхові сприяло ще й те, що у другій частині висвітлювано фільм „Шевченко у Вашинґтоні".

Слово про Шевченка виголосила п-і З. Панасенко, був. викладачка української літератури в Києві.

Мистецький смак людей, люблячих хорошу музику задовольнив композитор - піяніст п. І. Вовк. Він майстерно виконав рапсодію Ліста, а його талановита учениця панна Л. Вермонт з чуттям виконала сольфеджісто Баха та мазурку Шопена, а М. Черепенко виконала відому мелодію на слова Шевченка „Реве та стогне". У музичній частині також писалася, вперше виступаючи перед публікою, молода піяністка Леся Боднар, яка виконала майстерно „Токату" Берковича та один твір Шуберта.

Фільм зробив величезне враження на присутніх, викликаючи оплески. Треба віддати подяку талановитому фахівцеві — творцеві цього фільму, п. Ю. Тамарському. Фільм був показаний так, як це належить для цього історичного документу на нормальнім кіно - екрані з фаховим демонстратором на апараті із стерео - звуковими гучномовцями. Заля була виповнена (понад 200 осіб). — Хтось дістав другий екземпляр фільму і висвітлював його аматорським способом в суботу і в день академії. Таке — може бути виправдане лише у великих місцях поселення українців, як в Ню Йорку чи у Філядельфії.

Микола Костирко

Літні Студії Українознавства й Славістики в УВУ в Мюнхені

Мюнхен. — Український Вільний Університет у порозумінні з Баварським Міністерством Освіти й при співпраці професорів із Мюнхенського, Франкфуртського й інших університетів організує в місяцях липні й серпні ц. р. перші Літні Студії Українознавства й Славістики для кандидатів на маґістрів і докторів у цих дисциплінах, а теж і для вільних слухачів, що бажають поглибити своє знання в цій ділянці. Курси відбуватимуться в приміщеннях УВУ в Мюнхені при вул. Ляпдяс ч. 24. Між викладачами передбачено участь професорів УВУ: П. Зайцева, О. Бойка, Н. Полонської - Василенко, І. Майстренка, О. Кульчицького, В. Янова, К. Митровича, О. Горбача й ін., а теж таких запрошених учених, як Е. Кошмідер, А. Шмавс, Г. Штадтмюллер та ін. Для учасників забезпечено можливості користування науковими бібліотеками Мюнхену, а теж консультацію з спеціялістами-науковцями інших високих шкіл, що в тому часі діятимуть у столиці Баварії. УВУ покрис частинно витрати за навчання так, що оплати за згадані курси є дуже низькі: $ 50 за предмет. $60 за семінар впродовж цілого курсу. Треба думати, що ця нова ініціятива УВУ — найстаршої української академічної школи на еміґрації, знайде відповідний відгомін серед української молоді в Америці й Канаді, для якої вона подумана в першу чергу.

За ближчими інформаціями треба звертатися до УВУ в Мюнхені, Зах. Німеччина.

● Внук колишнього британського прем'єра Гарольда Мекміллена, 20-річний Йошуа Мекміллен, помер внаслідку зажиття забагатьох пігулок, що мали його тримати здалеку від наркотиків героіни і кокаіни. До того ж — той потомок видатної аристократичної британської родини запивався і ця комбінація алькоголю і пігулок спричинила безпосередньо його смерть.

ТАРЗАН, ч. 5 436. Тарзан оповідає...

"SO YOU THINK THE STORY OF THE WILD BOY IS FALSE!" SAID TARZAN, "THAT PHIPPS LURED YOU AWAY WHERE HE COULD KILL YOU?"
DON SHUDDERED "YES—THERE ARE A HUNDRED WAYS A MAN COULD HAVE AN 'ACCIDENTAL' DEATH IN AFRICA."
"PERHAPS SO," AGREED THE JUNGLE LORD. "BUT I, TOO, HAVE HEARD RUMORS ABOUT A BOY WHO LIVES WITH A TRIBE OF BABOONS!"

—„Так ви гадаєте, що історія з цим диким хлопцем — це фальшивка, — сказав Тарзан, — і що Фіпс замовив вас сюди, щоб тут вас вбити?

Дон здригнувся. — Так... Тут є сотки способів, як людина може знайти „випадкову" смерть в Африці.

— Можливо, що так, — погоджувався пан джунглів. — Алеж і я також чув поголоски про хлопця, який живе з родом павіянів!